

MINISTERRAAD
Nr.1493

Notulen van de vergadering
gehouden op Maandag 12 Juli 1954 in de Trèveszaal, aange-
vangen 's morgens om elf uur en 's middags voortgezet

Aanwezig: De Minister-President Drees en de Ministers
Beel, Beyen, De Bruijn, Cals, Donker, Kernkamp,
Van de Kieft (behalve bij de morgenvergadering),
Luns, Mansholt, Staf, Suurhoff, Van Thiel, Witte
en Zijlstra (Afwezig is Minister Algera)

Secretaris: J.Middelburg

2. Ingekomen stukken en mededelingen

a. De politieke situatie (Zie notulen MR dd. 5 Juli 1954, punt 2 b)

Naar aanleiding van de beslissing in de vorige
vergadering wordt enige tijd over de politieke situatie
in ons land gesproken. Besloten wordt zo nodig in de vol-
gende maand opnieuw in de Ministerraad hierover te spreken.

2 b. Surinaamse studenten in Nederland

De Minister-President vestigt naar aanleiding van
een bericht over een uitspraak van Surinaamse organisaties
tegen het Statuut de aandacht op de kringen, waarin de
Surinaamse studenten in Amsterdam verkeren. Spreker onder-
streept de wenselijkheid, waarop zijn aandacht is gevestigd
door Surinaamse landsministers, dat Surinaamse studenten
niet hoofdzakelijk medicijnen in Amsterdam, maar verspreid
over de universiteiten en hogescholen aan verschillende
faculteiten studeren. Minister Luns deelt de bezorgdheid
van de Minister-President, niet alleen wat de Surinaamse,
maar ook wat de Indonesische studenten betreft. Daarbij
zal men ook de hand in eigen boezem moeten steken en er
bv voor moeten waken, dat deze studenten in sociaal op-
zicht niet worden los'gelaten. Spreker acht het wense-
lijk, dat de Ministers van Onderwijs, Kunsten en Weten-
schappen, Justitie en Buitenlandse Zaken nagaan wat ter-
zake ware te doen. Minister Zijlstra heeft bij de Vrije
Universiteit ervaren, dat dit een zeer moeilijke zaak is.
Minister Kernkamp merkt op, dat de Surinaamse studenten
sterker op elkaar kluiten dan de Antilliaanse. Overigens
zal de Nederlandse Regering zelf hieraan weinig kunnen
doen. De Minister-President is van mening, dat alleen de
studentenverenigingen en de Surinaamse Regering hierbij
werkzaam zullen kunnen zijn.

Uit een telegram van Gevers uit Teheran blijkt, dat Gerbrandy in zijn bespreking met de Sjah heeft voorgesteld, dat Posthuma en een tweetal andere Nederlanders naar Teheran zullen komen voor het geven van de technische inlichtingen. De gezant wijst er nog eens op, dat het bereiken van een overeenstemming tussen de Iraanse Regering en het consortium der oliemaatschappijen de enige wijze is om tot een oplossing van het Iraanse olieconflict te komen.

Minister Van de Kieft heeft na de vorige vergadering getracht direct met Posthuma in contact te komen, die echter naar Friesland bleek te zijn. Bij het contact bleek, dat Gerbrandy had medegedeeld, dat de Ministers Luns en Zijlstra geen bezwaar tegen het contact met de Iraanse Regering hadden als de Koninklijke op de hoogte werd gesteld. Spreker heeft aan Posthuma duidelijk gemaakt, dat de Nederlandse Regering geen verlengstuk van de Koninklijke is, maar dat bij de delicate internationale verhoudingen, die rond de Iraanse oliekwestie bestaan, niet iemand op eigen houtje moet optreden. Spreker heeft Posthuma gevraagd te trachten Gerbrandy terug te houden van een reis naar Iran.

Minister Zijlstra wijst er op, dat Posthuma zich niet kan verontschuldigen, dat hij overleg met spreker heeft gepleegd. Gerbrandy heeft korte tijd geleden een dringend onderhoud met spreker aangevraagd, wat hij bezwaarlijk kon weigeren. Bij dit onderhoud is Posthuma ook aanwezig geweest. Spreker heeft gezegd, dat scheepsbouw belangrijk is, maar dat men deze niet geïsoleerd van de rest mag beschouwen. Spreker acht het wel van belang, welke richting men op wil met de Herstelbank, die thans over veel geld beschikt. De Minister-President hoopt, dat deze laatste kwestie eens wordt gezien.

Minister Beyen heeft zich ook afgevraagd wat de Herstelbank in dergelijke projecten doet. Hij spreekt er zijn bevreesding over uit, dat de directeur van een bank, die zo nauwe relaties met de Regering heeft, zonder overleg met Buitenlandse Zaken zich begeeft in vreemde zaken als de onderhavige oliekwestie.

3 h. Levering lesvliegtuigen aan Egypte

Minister Luns deelt mede, dat de Egyptische gezant vroeg of de Regering geen bezwaar had tegen de levering van achttien trainingsvliegtuigen met straalaandrijving van het type S 14. Minister Staf merkt op, dat het hier onbewapende vliegtuigen betreft. De Raad heeft geen bezwaar tegen genoemde transactie.

3 i. De landbouwconferentie in Parijs (Zie notulen MR dd. 28 Juni 1954, punt 13)

Minister Mansholt deelt mede, dat na een week onderhandelen in Parijs is besloten, dat er geen ad hoc organisatie op landbouwgebied komt, maar dat deze zaak naar de OEEC is verwezen. Na sprekers vertrek uit Parijs is echter toch nog een uitspraak gedaan over productenovereenkomsten. Minister Beyen acht het een verheugend resultaat, dat deze Europese landbouwintegratie verder in het kader van de OEEC zal worden behandeld.